

Uchwała Nr XLV/632/2018
Rady Miejskiej Leszna
z dnia 22 marca 2018 roku

w sprawie: uczczenia pamięci Ireny Sendlerowej w roku 2018 w Mieście Lesznie.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1

W związku z ustanowieniem przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej roku 2018 Rokiem pamięci Ireny Sendlerowej, Rada Miejska Leszna postanawia uczcić w mieście Lesznie w roku 2018 pamięć Ireny Sendlerowej, poprzez rozpowszechnianie wiedzy i propagowanie wydarzeń edukacyjnych i kulturalnych związanych z tą wybitną działaczką społeczną.

§ 2

Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej Leszna do przesłania niniejszego stanowiska do instytucji kultury i instytucji oświatowych w Lesznie z prośbą o poparcie i włączenie się w tą cenną inicjatywę.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Leszna

Sławomir Szczot

Uzasadnienie do Uchwały Nr XLV/632/2018
Rady Miejskiej Leszna
z dnia 22 marca 2018 roku

w sprawie: uczczenia pamięci Ireny Sendlerowej w roku 2018 w Mieście Lesznie.

Irena Sendlerowa, z domu Krzyżanowska (1910-2008) polska działaczka społeczna, więźniarka Pawiaka, Sprawiedliwa Wśród Narodów Świata. Kierując referatem dziecięcym polskiej organizacji podziemnej Rada Pomocy Żydom „Żegota”, razem ze współpracownikami uratowała w czasie II Wojny Światowej przed zagładą ok. 25000 żydowskich dzieci.

W 10. rocznicę śmierci Ireny Sendlerowej, postowie „oddali hołd Tej, która z największym poświęceniem działała na rzecz ratowania drugiego człowieka”. Miasto Leszno pragnie przyłączyć się do tej zaszczytnej inicjatywy i godnie uczcić pamięć Ireny Sendlerowej w roku 2018. Stąd też apel do leszczyńskich instytucji kultury i instytucji oświatowych o czynny udział w tej inicjatywie.

Irena Sendler, z domu Krzyżanowska, urodziła się w 1910 r. w Otwocku; jej ojciec był lekarzem. W czasie okupacji zaangażowała się w konspirację. Pomagała żydowskim współobywatelom, zanim jeszcze powstało getto warszawskie. W 1942 r., gdy utworzono polską organizację podziemną, Radę Pomocy Żydom „Żegota”, została szefową wydziału dziecięcego.

Jako pracownica wydziału opieki społecznej zarządu miejskiego w Warszawie, który znajdował się pod nadzorem okupanta, miała przepustkę do getta. Władze niemieckie nie zgodziły się, by opieka społeczna docierała do mieszkających tam Żydów, zezwalano jednak na udzielanie im pomocy medycznej. Przebrana za pielęgniarkę, wraz ze swymi współpracownikami Irena Sendlerowa nosiła tam jedzenie, leki i pieniądze; zorganizowała akcję przemykania dzieci żydowskich z getta.

Wyprowadzane z getta dzieci, były umieszczane w polskich rodzinach, sierocińcach i klasztorach. Ich zaszyfrowane nazwiska Sendlerowa zapisywała na paskach bibułki, które wkładała do słoików i zakopywała. Po zakończeniu wojny rozszyfrowany spis trafił do szefa Centralnego Komitetu Żydów w Polsce Adolfa Bermana. Prowadzony przez Sendlerową rejestr uratowanych dzieci pozwolił po zakończeniu wojny na poznanie przez nie własnej tożsamości i odnalezienie bliskich.

W 1943 r. została aresztowana przez Niemców. Była przesłuchiwana i torturowana, więziona na Pawiaku; została skazana na śmierć. Uratowała ją „Żegota”, przekupując niemieckich strażników. Do końca wojny ukrywała się pod fałszywym nazwiskiem. W ukryciu pracowała dalej nad ocaleniem żydowskich dzieci. Podczas Powstania Warszawskiego była sanitariuszką. Po wojnie zajmowała się działalnością socjalną.

W 1965 r. została uhonorowana przez izraelski instytut Yad Vashem medalem Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata. W 1991 r. otrzymała honorowe obywatelstwo Izraela. W 2003 r. została odznaczona Orderem Orła Białego. W 2007 r. na wniosek dzieci otrzymała Order Uśmiechu. W 2006 r. prezydent Lech Kaczyński wystąpił z inicjatywą przyznania jej Pokojowej Nagrody Nobla.

Zmarła 12 maja 2008 r., w wieku 98 lat. Do końca życia twierdziła, że mogła zrobić więcej.

Irena Sendlerowa ocalała z warszawskiego getta ok. 2,5 tys. żydowskich dzieci. Kierowała się zasadą, że każdemu kto tonie, należy podać rękę.

Ustanowienie 2018 roku Ireny Sendlerowej, w 10. rocznicę Jej śmierci, będzie doskonałą okazją do pokazania wartości życia ludzkiego, życzliwości, bezinteresowności, a także przypomnieniem wspaniałej karty historii Polski. Skromna Irena Sendlerowa dokonała wielkiego dzieła i pokazała światu, że każdy pojedynczy człowiek może dla dobra innych zrobić bardzo wiele, że odwaga i determinacja oraz poszanowanie praw drugiego człowieka mają olbrzymią moc sprawczą.

Wielokrotnie podkreślano, że życiorys Ireny Sendlerowej to zarazem piękna lekcja człowieczeństwa i kierunkowskaz tak potrzebny w dzisiejszym świecie i dzieciom i młodzieży i dorosłym.

WYDAWNICTWA ZWARTE:

1. ATLAS dawnej architektury ulic i placów Warszawy. Tom 9. Langiewicza-Łukasińskiego / Jarosław Zieliński.-Warszawa : Biblioteka Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, 2003
2. CZTERY LATA ostrego dyżuru / Anna Czuperska-Śliwicka. - Warszawa : Czytelnik, 1965
3. DWA ETAPY. Hitlerowska polityka eksterminacji Żydów w oczach ofiar. Szkic historyczny i dokumenty / Sakowska Ruta. – Wrocław: Zakład Narodowy imienia Ossolińskich,1986
4. DZIECI Ireny Sendlerowej / Anna Mieszkowska. - Wyd.4. - Warszawa : Muza, 2009
5. GETTO / Scenariusz Jean – David Morvan, Severine Trefonel, rys. David Evrard. – Warszawa:Timof Comics, 2017 [Komiks]
6. IRENA 1/3 – Getto, Komiks.-Warszawa : Timof i cisi Wspólnicy, 2017
7. KARUZELA na Placu Krasińskich. Studia i szkice z lat wojny i okupacji / Tomasz Szarota.- Warszawa : Oficyna Wydawnicza RYTM, 2007
8. KONSPIRACYJNA Rada Pomocy Żydom w Warszawie 1942 – 1945 / Teresa Prekerowa.- Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1982
9. KRYPTONIM „Żegota” / Marek Arczyński, Wiesław Balcerak. - Warszawa : Czytelnik, 1979
10. KSIĘGA sprawiedliwych / Michał Grynberg. – Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 1993
11. KSIĘGA Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. Ratujący Żydów podczas Holokaustu. Polska.Tom II.- Kraków : Fundacja Instytut Studiów Strategicznych, 2009
12. MATKA dzieci Holokaustu. Historia Ireny Sendlerowej / Anna Mieszkowska.- Warszawa : Muza, 2004
13. NASTĘPSTWA zagłady Żydów. Polska 1944-2010 / red. nauk. Feliks Tych, Monika AdamczykGarbowska. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu MCS i Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma, 2012
14. OPRACOWANIA i materiały na 29. Posiedzenie Senatu VI Kadencji 14, 15 i 16 marca 2007 r. / Jagoda Tracz – Dral.- Warszawa: Kancelaria Senatu, 2007
15. POLACY i Żydzi pod okupacją niemiecką 1939-1945. Studia i materiały / red. Andrzej Żbikowski.- Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej, 2006
16. PRAWDZIWA historia Ireny Sendlerowej / Anna Mieszkowska.- Warszawa : Wydawnictwo Marginesy, 2014
17. RACZEJ zginąć, niż zdradzić sprawę. Areszt śledczy gestapo w al. Szucha 25 / Witold Żarnowski. - Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej i Muzeum Niepodległości, 2014
18. SENDLEROWA w ukryciu / Anna Bikont.- Wołowiec : Wydawnictwo Czarne, 2017
19. SKRZYDŁA i pięta / Michał Głowiński. - Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1982
20. SPRAWIEDLIWI / Scenariusz Jean – Dawid Morvan, Severine Trefonel, rys. David Evrard. –Warszawa: Timof Comics, 2017 [Komiks]

21. TA, KTÓRA ratowała Żydów. Rzec o Irenie Sendlerowej / Halina Grabowska.-
Warszawa :Żydowski Instytut Historyczny, 2014
22. TEN JEST z ojczyzny mojej. Polacy z pomocą Żydom 1939-1945 / Władysław
Bartoszewski,
Zofia Lewinówna.- Kraków : Wydawnictwo Znak, 2013
23. WARSZAWA lat wojny i okupacji 1939-1945. Z.4. – Warszawa : Państwowe
Wydawnictwo Naukowe, 1975